

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОЧНА ПОСТАПКА

Службен весник на Р. Македонија бр.88/08 од 16.07.2008 година

Член 1

Во Законот за даночна постапка ("Службен весник на РМ" број 13/2006), во членот 2 ставот 1 се менува и гласи:

"1) Овој закон се применува на даноците и другите јавни приходи како и на споредните даночни давачки кои ги управува Управата за јавни приходи."

Член 2

Во членот 3 ставот 4 се менува и гласи:

"4) За сите прашања што не се уредени со овој закон, се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка."

Член 3

Во членот 4 точка 13 потточката 3 се брише.

Потточката б) се менува и гласи:

"6. сопружниците на браќата и на сестрите, браќата и сестрите на сопружниците и родителите на сопружниците"

Во потточката 9, бројот "3" и запирката се бришат.

Член 4

По членот 6 се додава нов член 6-а, кој гласи:

"Член 6-а

1) Службеното лице кое е овластено да решава или да извршува одредени дејствија во даночна постапка, ќе се из земе од работата во предметот доколку постојат околности коишто ја доведуваат во прашање неговата објективност и непристрасност во предметот во кој е странка, сопственик, сообврзник, полномошник, законски застапник и припадник.

2) Даночниот обврзник има право да бара изземање на службено лице поради причините наведени во ставот 1 на овој член. Во писменото барање треба да ги наведе сите околности за кои смета дека се причина за изземање.

3) За изземањето одлучува надлежната организациона единица на Управата за јавни приходи со решение.

4) Против решението од ставот 3 на овој член, даночниот обврзник има право на жалба до министерот за финансии."

Член 5

Насловот пред членот 23 се менува и гласи: "Настанување и престанок на даночен долг".

Член 6

Во членот 23 се додава нов став 1, кој гласи:

"1) Даночниот долг настанат согласно оделните даночни закони и подлежи на оданочување според тие закони".

Член 7

Во членот 35 став 1 по зборот "пред" се додаваат зборовите "или по".

Во ставот 2 точката 3 се менува и гласи:

“3. третото лице има удел или може да влијае како на лицето така и на даночниот обврзник и обратно.”

Член 8

Во членот 38 став 5 по зборот “регистрација” се додават зборовите: “во рок од пет дена”.

Член 9

Насловот пред членот 39 и членот 39 се менуваат и гласат:

“Право на известување

Член 39

Даночниот обврзник во согласност со овој закон, има право да добива известувања за својата даночна обврска, како и да добие писмено известување, доколку го побара.”

Член 10

Членот 42 се менува и гласи:

“1) Даночни акти се акти што Управата за јавни приходи ги составува и донесува при преземање на одредени дејствија во даночната постапка.

2) Даночни управни акти се акти кои што Управата за јавни приходи ги донесува при преземање на дејствија во даночната постапка против даночниот обврзник, кои предизвикуваат непосредно правно дејство од кое произлегува одредено дејствие, трпење или оставање.”

Член 11

Во членот 45 ставот 3 се брише.

Член 12

Во членот 47 став 5 по зборот “член” се става точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 13

Во членот 56 став 2, зборовите: “од членовите 158 до 167 на” се заменуваат со зборот “согласно”.

Член 14

Во членот 62 став 1 во вториот ред по зборот “лица” се додаваат зборовите: “поврзани со работењето на даночниот обврзник”.

Член 15

Насловот пред членот 68 и членот 68 се бришат.

Член 16

Во членот 74 став 1 третата реченица се менува и гласи:

“1) Барањето треба да биде образложено за што даночниот обврзник е должен да достави соодветни докази за причините поради кои се бара продилжување на рокот.”

По ставот 2 се додава нов, кој гласи:

“3) Барањето за продолжување на рокот за поднесување на даночна пријава мора да биде поднесено пред истекот на рокот пропишан за поднесување на

даночна пријава. Рокот за поднесување на даночна пријава може да биде продолжен. Надлежната организациона единица на Управата за јавни приходи одлучува во најкус можен рок, а за својата одлука го известува даночниот обврзник.”

Ставот 3 кој станува став 4, се менува и гласи:

“4) Доколку барањето за продолжување на рокот за поднесување на даночна пријава биде одбиено, даночниот обврзник е должен даночната пријава да ја поднесе во пропишаниот рок, а доколку истекол овој рок, во рок од три дена од денот на доставувањето на известувањето дека барањето од ставот 1 на овој член му е одбиено.”

Член 17

Насловот пред членот 81 и членот 81 се менуваат и гласат:

“Промена на самооданочувањето

Член 81

1) Самооданочувањето може да биде променето со даночно решение на Управата за јавни приходи во рок од една година од поднесувањето на даночната пријава.

2) По истекот на една година, а во рокот на застареност самооданочувањето може да биде променето само доколку:

- самооданочувањето се заснова на свесна измама;
- на друг начин промената е дозволена со закон и даночниот обврзник се согласил со промената.”

Член 18

Во членот 82 став 3 зборовите: “на приговор” се заменуваат со зборовите: “по жалба”.

Член 19

Насловот пред членот 84 се менува и гласи: “Видови на надворешна контрола”.

Член 20

Насловот пред членот 86 се менува и гласи: “Даночни обврзници кај кои е допуштена надворешната контрола”.

Член 21

Во членот 86 став 1 се менува и гласи:

“1) Надворешната контрола е допуштена кај даночни обврзници:

1. трговски друштва;
2. земјоделско, шумарско и водостопанско претпријатие или се занимаваат со слободни занимања (адвокати, нотари, извршители, лекари) и други вршители на дејност;
3. кај даночни обврзници кои не ја исполниле обврската за регистрација.”

Член 22

Во членот 87 став 3 зборовите: “даночни утврдувања” се заменуваат со зборовите: “утврдување на даночните основи”.

Член 23

Во членот 92 став 1 во точка 1, бројот "102" се заменува со бројот "104".

Член 24

Во членот 95 став 5 зборот "прекине" се заменува со зборот "запре".

Член 25

Во членот 102 став3 зборовите: " по негово барање" се бришат.
Ставот 4 се брише.

Член 26

Насловот пред членот 109 и членот 109 се бришат.

Член 27

Насловот пред членот 110 и членот 110, се менуваат и гласат:

"Застарување на утврдување на данок и споредни даночни давачки

Член 110

"1) Утврдувањето на данокот и споредните даночни давачки, нивна промена и престанок не е дозволено, доколку истекол рокот за застарување.

2) Застарувањето на даноците и споредните даночни давачки започнува со истекот на годината во која што е остварена фактичката состојба.

3) Рокот за застареност изнесува пет години, а во случаи на даночно затајување изнесува десет години.

4) Прекинување на рокот на застареност започнува со секој даночен управен акт што се однесува на фактичката состојба, а трае до правосилно завршување на постапката

5) По секој прекин на рокот, започнува да тече нов рок на застареност.

6) Во секој случај по истекот од 10 години, застарува утврдувањето на данокот и споредните даночни давачки".

Член 28

Во членот 111 став 3 се брише.

Член 29

Членот 112 се брише.

Член 30

Членот 113 се брише.

Член 31

Членот 114 се брише.

Член 32

Членот 115 се брише.

Член 33

Членот 119 се менува и гласи:

"1) Даночниот обврзник или друг даночен должник при уплатата на пристигнатиот данок го наведува видот на данокот кој го плаќа.

2) Ако износот на уплатата по основ на даноци или побаруваниот данок е поголем од долгуваниот износ, износот на претплатата се користи за намирување на обврските по истиот основ кои пристигнуваат подоцна.

3) Во случајот од ставот 2 на овој член, се намируваат пристигнатите обврски и по друг основ или се врши поврат на данокот, за што се известува даночниот обврзник."

Член 34

Во членот 121 став 2 се брише.
Ставовите 3 и 4 стануваат ставови 2 и 3.

Член 35

По членот 122 се додава нов наслов и нов член 122-а, кои гласат:

"Застарување на наплата

Член 122-а

1) Наплатата на даноците и споредните даночни давачки застарува во рок од 10 години од истекот на годината во која данокот и споредните даночни давачки пристигнале за плаќање.

2) Враќање на повеќе или погрешно уплатен или наплатен данок, како и споредни даночни давачки не може да се бара доколку истекол рокот на застарување.

3) Рок на застареност од ставот 2 на овој член, изнесува пет години сметано од уплатата, а во секој случај по истекот од 10 години застарува враќањето на повеќе и погрешно уплатениот или наплатен данок.

Член 36

Во членот 123 став 1 по зборот "давачки" се додаваат зборовите: "освен каматата", а процентот од „0,05 %" се заменува со процентот "0,03%".

Член 37

Во насловот пред членот 127 и во членот 127, зборот "приговор" се заменува со зборот "жалба".

Член 38

Насловот пред членот 129 и членот 129 се бришат.

Член 39

Во членот 135 став 4 по зборот "точки" се додава бројот "2" и се става запирка.

Член 40

Во членот 136 став 1 по зборот "точки" се додава бројот "2" и се става запирка.

Член 41

Во членот 141 став 4 се менува и гласи:

"4) Приходите од впаричување на предметите на присилна наплата од членот 132 на овој закон се распоредуваат со решение на Управата за јавни приходи според следниот редослед:

1. трошоци на наплата;

2. парична казна;
3. камата и
- 4) износ на главната даночна обврска."

Член 42

Во членот 144 став 2 во вториот ред зборот "должникот" се заменува со зборовите: "должникот на должникот" и се става записка.

Член 43

Во членот 155 став 9 се додава нов став 10, кој гласи:

"10) Ако продажбата не успее и по втората усна јавна аукција, се смета дека Република Македонија ќе стане сопственик на недвижноста по цена која одговара на износот на даночниот долг зголемен за висината на трошоците и каматата, освен во случај на постоење на хипотекарно право од друг доверител".

Ставот 10 станува став 11.

Член 44

Во членот 156 став 4, точката се брише и се додават зборовите: "во владение и преставува правен основ за стекнување право на сопственост и упис во јавните книги".

Член 45

Насловот пред членот 157 се менува и гласи: "Отпис на данок"

Член 46

Во членот 157 се додаваат два нови става 2 и 3, кои гласат:

2) Привремениот отпис завршува со престанокот на даночниот долг согласно членот 23 од овој закон.

3) По истекот на рокот за застареност на утврдување и наплата на данок и на споредни даночни давачки утврден во членовите 110 и 122-а од овој закон од десет години, може да се изврши траен отпис".

Член 47

Во ДЕЛ ТРЕТИ, насловот "I. ПОСТАПКА ПО ПРИГОВОР", насловите пред членовите и членовите 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170 и 171, се бришат.

Член 48

Членот 172 се менува и гласи:

1) Против даночен управен акт даночниот обврзник може да поднесе жалба.

2) Жалба може да се поднесе и кога Управата за јавни приходи по барање на даночниот обврзник не донела даночен управен акт во рокот утврден со закон."

Член 49

Членот 173 се менува и гласи:

"Жалба против даночен управен акт покрај даночниот обврзник може да поднесе и лице за чии права или обврски е одлучено со даночниот управен акт."

Член 50

Членот 174 се менува и гласи:

"Жалба против даночен управен акт се поднесува во рок од 15 дена од денот на доставувањето."

Член 51

Насловот пред членот 175 и членот 175 се менуваат и гласат:

“Надлежен орган за одлучување по жалба

Член 175

По жалба против даночен управен акт на организационата единица на Управата за јавни приходи, одлучува министерот за финансии .”

Член 52

По членот 175 се додаваат осум нови наслови и осум нови членови: 175-а, 175-б, 175-в, 175-г, 175-д, 175-ѓ, 175-е, 175-ж, кои гласат:

“Предавање на жалбата

Член 175-а

1) Жалбата непосредно се предава на организациона единица на Управата за јавни приходи која го донела даночниот управен акт.

2) Доколку жалбата се поднесе до ненадлежна организациона единица на Управата за јавни приходи, директно до Министерството за финансии или е доставена по пошта, се смета дека истата е доставена навреме доколку е поднесена во законски утврдениот рок. ”.

Содржина на жалба

Член 175-б

1) Во жалбата мора да се наведе даночниот управен акт којшто се побива со означување на организационата единица на Управата за јавни приходи која го донела, како и бројот и датумот на актот и истата треба да биде потпишна од страна на даночниот обврзник.

2) Жалбата треба да биде образложена, а доволно е во неа да се наведе во кој поглед подносителот е незадоволен од даночниот управен акт.

Правно дејство на жалбата

Член 175-в

Жалбата не го одлага извршувањето на даночниот управен акт.

Откажување од жалба

Член 175-г

Даночниот обврзник може да се откаже од поднесувањето на жалба. Откажувањето се поднесува писмено или на записник.

Повлекување на жалба

Член 175-д

Жалбата може да биде повлечена од даночниот обврзник се до доставување на решение по жалба.

Прекинување на постапката

Член 175-ѓ

1) Ако решението по жалба целосно или делумно зависи од прашање кое е предмет на судска или на управна постапка, министерот за финансии може привремено да ја прекине постапката до решавање на судската или на управната постапка.

2) За време на траењето на привременото прекинување не течат рокови на застареност.

3) Против одбивање на барањето за привремено прекинување на постапката не се дозволени правни лекови.

Доставување на жалба до второстепен орган

Член 175-е

Жалбата со сите списи, надлежната организациона единица на Управата за јавни приходи е должна да ја достави до министерот за финансии во најкус можен рок.

Доставување на решение по жалба

Член 175-ж

Решението по жалба со списите по предметот се доставува до надлежната организациона единица на Управата за јавни приходи која е должна решението да го достави до странките најдоцна во рок од пет дена од денот на неговиот прием."

Член 53

Во членот 176 во став 1 зборовите: "Врховниот суд на Република Македонија" се заменуваат со зборовите: "Управниот суд на Република Македонија".

Член 54

По членот 178 се додава нов дел "ДЕЛ ЧЕТИРИ - А" кој гласи: "ПРЕКРШОЧЕН ОРГАН И НАЧИН НА РАБОТА НА ПРЕКРШОЧНИОТ ОРГАН" и се додаваат четири нови наслови и четири нови членови: 178-а, 178-б, 178-в и 178-г, кои гласат:

"Прекршочен орган

Член 178-а

1) Управа за јавни приходи е надлежна за водење на прекршочна постапка и за изрекување на прекршочни санкции за прекршоците пропишани со овој закон, Законот за данокот на добивка, Законот за персоналниот данок на доход, Законот за данокот на додадена вредност, Законот за акцизите, Законот за регистрирање на готовинските плаќања и Законот за игри на среќа и забавните игри .

2) Прекршочната постапка ја води Комисија за одлучување по прекршок (во натамошниот текст: Комисија за прекршоци), именувана од страна на директорот на Управата за јавни приходи.

3) Комисијата за прекршоци е составена од овластени службени лица вработени во Управата за јавни приходи.

4) Комисијата од ставот 2 на овој член е составена од три члена од кои:
- еден дипломиран правник со положен правосуден испит со работно искуство во својата област;

- еден член со висока стручна подготовка од областа на методологијата, оданочувањето или надворешната контрола со работно искуство во својата област и

- еден член со висока стручна подготовка со работно искуство во својата област.

5) За претседател на Комисијата за прекршоци од претходниот став може да биде именуван само дипломиран правник со положен правосуден испит.

6) Освен членовите од ставот 4 на овој член, во Комисијата за прекршоци се именува и администратор на Комисијата за прекршоци кој ќе ги спроведува административно - техничките работи.

7) Членовите на Комисијата за прекршоци имаат свои заменици.

8) Прекршочниот орган во прекршочна постапка одлучува и изрекува прекршочни санкции.

9) Против решенијата на прекршочниот орган со кои се изрекува прекршочна санкција може да се поднесе тужба за поведување на управен спор.

Именување и разрешување на Комисијата за прекршоци

Член 178-б

1) Управата за јавни приходи, заради запазување на законски определената месна и стварна надлежност, во својот состав формира повеќе Комисии за прекршоци на ниво на регионални дирекции, и тоа за временски период од две години со право на реизбор на членовите.

2) Комисиите за прекршоци од ставот 1 на овој член се надлежни за територијата на регионална дирекција и организационите единици - даночни одделенија кои се во нејзин состав согласно организационата поставеност на Управата за јавни приходи.

3) Комисијата за прекршоци се именува со решение.

4) Член на Комисијата за прекршоци може да биде разрешен:

- со истекот на времето за кое е именуван за член на Комисијата за прекршоци;
- по негово образложено барање;
- со исполнување на законските услови за стекнување на старосна пензија;
- ако му е изречена правосилна судска пресуда за сторено кривично дело;
- ако поради трајна професионална неспособност не е во можност да ги извршува обврските за кои е именуван;
- ако се утврди дека ги прекршил правилата на постапување и одлучување во прекршочната постапка;
- ако не ги исполнил обврските кои произлегуваат од работењето во Комисијата за прекршоци;
- ако не го пријавил постоењето на конфликт на интереси во случајот во кој решава Комисијата за прекршоци и
- ако не се придржувал до принципите уредени со Кодексот на Управата за јавни приходи.

5) Образложен предлог за разрешување на член на Комисијата за прекршоци од случаите од ставот 4 алинеја од 3 до 9 на овој член, се поднесува до директорот на Управата за јавни приходи.

Обврски и начин на работа на Комисијата за прекршоци

Член 178-в

1) Комисијата за прекршоци најдоцна 10 дена од денот на нејзиното именување донесува Деловник за работа по кој е должна да работи.

2) Начинот на работење и делување на Комисијата за прекршоци поблиску ќе биде уредено со Деловникот за работа од ставот 1 на овој член.

3) Комисијата за прекршоци, заседава по укажана потреба, а најмалку три пати во текот на работната седмица.

4) Комисијата за прекршоци работи и одлучува само во полн состав.

5) Комисијата од овој член, во своето постапување може да изведува докази и собира податоци неопходни за утврдување на прекршокот, како и да врши други работи согласно овој закон и Законот за прекршоците.

6) Во својата работа членовите на Комисијата за прекршоци се самостојни, независни и одлучуваат согласно своето стручно знаење, слободно и самостојно убедување и стандардите на етичко и професионално однесување.

7) Комисијата за прекршоци е должна да води евиденција на прекршоците, изречените прекршочни санкции и донесени одлуки на начин уреден со Законот за прекршоците.

8) За својата работа, членовите на Комисијата за прекршоци и нивните заменици, имаат право на награда соодветна на значењето, обемот и сложеноста на прекршоците.

9) Висината на наградата и начинот на исплата на наградата ја пропишува директорот на Управата за јавни приходи со посебен акт.

Постапка на порамнување

Член 178-г

1) За сите прекршоци за кои е надлежна Управата за јавни приходи, даночните инспектори или други овластени лица (во натамошниот текст: овластени лица), при констатирање на прекршокот должни се на сторителот на прекршокот да му предложат постапка на порамнување, пред да го поднесат барањето за прекршочна постапка.

2) Постапката за порамнување е задолжителна.

3) Доколку овластеното лице констатира прекршок, должен е да состави записник во кој ќе ги забележи сите битни елементи на дејствието од кое произлегува правното обележје на прекршокот, времето, местото и начинот на сторување на прекршокот, описот на дејствието и лицата затекнати на самото место и да го понуди на сторителот на прекршокот/одговорното лице во правното лице или лице кое има писмено овластување дека има право да го потпише записникот, истиот да го потпише во знак на согласност.

4) Во случај кога сторителот на прекршокот се согласува со констатираниот прекршок, овластеното лице е должно на сторителот на прекршокот да му издаде платен налог и тоа дополнително го прибележи во записникот од ставот 3 на овој член.

5) Доколку овластеното лице констатира прекршок, го состави записникот од ставот 3 на овој член и го понуди заради потпис, а сторителот не се согласува со констатираниот прекршок односно одбива да го потпише записникот, овластеното лице на самото место на сторителот на прекршокот ќе му врачи покана за плаќање на глоба, а тоа ќе го прибележи во записникот.

6) Во случај сторителот на прекршокот/одговорно лице во правното лице или друго лице кое има писмено овластување да го потпише записникот одбие да ја прими поканата од ставот 5 на овој член, овластеното лице го забележува тоа во записникот, а поканата за плаќање на глобата ја доставува согласно со членот 78 од Законот за прекршоците.

7) Сторителот на прекршокот е должен во рок од осум дена од денот на приемот на поканата да ја плати глобата.

8) По истекот на рокот предвиден за плаќање на глобата, во случај да не е платена глобата, овластеното лице поднесува барање за поведување на прекршочна постапка до Комисијата за прекршоци.

9) За поведените постапки за порамнување и исходот од нив, овластеното лице е должно да води посебна евиденција.“

Член 55

Во ДЕЛОТ ПЕТТИ во насловот зборот “КАЗНЕНИ” се заменува со зборот “ПРЕКРШОЧНИ”.

Член 56

Насловот пред членот 179 се брише.

Член 57

Членот 179 се менува и гласи:

“1) Глоба во износ од 2.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на даночен обврзник-правно лице, за прекршок ако:

1. не поднесе пријава за регистрација согласно со членот 38 став 5 од овој закон;
2. не води деловни книги и евиденции согласно со членот 45 став 1 од овој закон;
3. не ги чува деловните книги и евиденции согласно со членот 48 став 1 од овој закон;
4. не пријави факти битни за оданочување согласно со членот 49 од овој закон;
5. не учествува во утврдувањето на фактичката состојба согласно со членот 50 ставови 1, 2 и 3 од овој закон;
6. во даночната пријава не внесува точни, вистинити и потполни податоци и не ја приложува пропишана документација согласно со членот 53 ставови 3 и 4 од овој закон;
7. на барање на Управата за јавни приходи не ги дава сите потребни информации, не достави или не достави на посочено место на увид и проверка деловните книги и евиденции, деловната документација и други исправи согласно со членот 60 од овој закон;
8. не дозволи да се изврши увид на предмети, простории или земјиште, односно низ нив или преку нив да се помине заради увид (член 64 став (1));
9. не ги изврши работите од членот 97 став 3 од овој закон;
- 10) на инспекторот во постапката на контрола не му дава информации и книги, белешки, документи и деловна документација согласно со членот 99 од овој закон и
11. ја оневозможува постапката на присилна наплата согласно со членот 137 став 7 од овој закон.

2) За дејствијата од ставот 1 на овој член на одговорното лице кај правното лице ќе му се изрече глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност.

3) За дејствијата од ставот 1 на овој член на физичкото лице ќе му се изрече глоба во износ од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност.“

4) За дејствијата од ставот 1 на овој член на правното лице може да му се изрече прекршочна санкција привремена забрана на вршење на одделна дејност во траење од три до најмногу триесет дена.“

Член 58

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а одредбите од членовите 28, 29, 30, 31 и 32 ќе се применуваат од 1 јануари 2009 година.